

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Педагогічний факультет
Кафедра педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ ТА ПЕДАГОГІЧНА МАЙСТЕРНІСТЬ ВИКЛАДАЧА

Освітня програма «Середня освіта (історія)»

Спеціальність 014 «Середня освіта (історія)»

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “28” серпня 2022 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Ресурсне забезпечення
6. Контактна інформація
7. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Педагогіка вищої школи та педагогічна майстерність викладача
Освітня програма	011 Освітні, педагогічні науки
Спеціальність	Освітні, педагогічні науки
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Освітній рівень	другий (магістерський)
Статус дисципліни	нормативна
Курс/семестр	1 / I
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 16 год. Практичні заняття – 14 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	Синхронна комунікація відбувається згідно розкладу занять - стаціонарно або дистанційно – на платформі Zoom, вхід у яку є доступний у е-розкладі. Асинхронна комунікація здійснюється у впродовж усього процесу вивчення дисципліни, в межах робочого часу https://test-d-learn.pnu.edu.ua/teacher/course/list

2. Опис дисципліни

Дисципліна забезпечує набуття студентами знань у галузі педагогіки та психології вищої школи, їх підготовку до професійної та самостійної діяльності, ознайомлення зі структурою й основними показниками сформованості педагогічної майстерності викладача, отримання знань, умінь та навичок в організації та проведенні освітнього процесу, формування зрілої та творчої особистості, громадянської позиції та готовності випускників до трудової діяльності.

Мета та цілі курсу

Мета: забезпечити опанування студентами магістратури основами історії та теорії вищої освіти, дидактики вищої школи та концептуальних засад виховання студентської молоді для підготовки їх до викладацької діяльності у ЗВО, формування відповідних професійних знань та набуття педагогічного досвіду, основ педагогічної майстерності.

Завдання:

- ознайомити магістрантів з основами науки, історією та дидактикою вищої школи;
- розглянути шляхи розвитку вищої освіти в Україні та за її межами, концептуальні моделі університетської освіти, з'ясувати

сутність ідеї університету як інноваційного закладу;

- навчити організовувати навчально-виховний процес у вищій школі, налагоджувати взаємодію на засадах глибокої поваги до студентів, застосовуючи сучасні технології, методи, форми, засоби навчання і виховання;
- ознайомити зі змістом та функціями професійно-педагогічної діяльності викладача вищої школи, сутнісними характеристиками його професіограми;
- підготувати до виконання функцій викладача вищої школи під час проходження асистентської практики у ЗВО;
- розкрити структуру педагогічної майстерності викладача, основні шляхи її вдосконалення, зробивши наголос на ролі та методах професійного самовдосконалення викладача вищої школи.

Компетентності

Проектувальна (С3) - здатність генерувати нові ідеї, вміння диференціювати традиційні та інноваційні способи вирішення завдань та знаходити межі їхнього застосування у навчальному процесі

Організаційна (С4) - здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію в загальноосвітньому процесі; працювати в команді з дотриманням етичних норм і цінностей сучасного мультикультурного суспільства; здійснювати наукову полеміку та спілкування державною та іноземною мовами

Контрольна (С5) - здатність вчитися самостійно й автономно, розробляти власну траєкторію саморозвитку упродовж навчання в університеті та усього життя

Дидактична (С6) - здатність у навчальному процесі якісно подавати основні історичні процеси та події з всесвітньої історії та історії України та їх взаємозв'язок, сучасні дискусії на цю тему і напрями досліджень

Комунікативна (С11) - здатність використовувати в професійній діяльності усне та писемне мовлення державною та іноземними мовами

Програмні результати навчання

Здатність виявляти і аналізувати факти, явища, процеси, поняття і терміни, що характеризують цілісність історичного процесу минулого (С6, С7)

Здатність в навчально-методичному процесі презентувати написані тексти та робити презентації усно різного обсягу й складності, рідною мовою чи іншою, потрібного для області спеціалізації (С3)

Здатність використовувати основи теорії і методології освіти у професійній діяльності, троектувати і здійснювати освітній процес з урахуванням сучасної соціокультурної ситуації і)івня розвитку особистості (С3, С5)

Здатність до саморозвитку на основі рефлексії результатів своєї професійної діяльності (С5, 39)

3. Структура курсу

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
-------------	--------------------------

лекції		16	
практичні заняття		14	
самостійна робота		60	
Ознаки курсу			
Семестр	Спеціальність	Курс	Нормативний / Вибірковий
I	014 Освітні, педагогічні науки	перший	Нормативний
Тематика курсу			
Тема		Лекція	Практичні заняття
Тема1. Вища освіта як важлива складова структури освіти.		2 год	Самостійна робота 4 год
<i>Теми 1-2.</i> Цілі Болонського процесу, визначальні властивості європейської вищої школи. Формування європейської та світової співдружності університетів			2 год 6 год
Тема 2. Вища освіта України в контексті вищої освіти в світі. Педагогіка вищої школи як наука і методи науково-педагогічного дослідження		2 год	2 год 4 год
<i>Тема 3.</i> Становлення і розвиток педагогіки вищої школи як науки			2 год 4 год Індивідуальні творчі завдання
Тема 3. Розвиток університетської освіти в Україні		2 год	4 год Оформлення схеми/діаграми/таблиці,квест
<i>Тема 4.</i> КМСОНП у вищій школі України: методика, особливості			2 год 4 год
Тема 4. Процес навчання у вищій школі. Сучасні дидактичні концепції освіти.		2 год	4 год
<i>Тема 5.</i> Процес навчання у вищій школі. Сучасні дидактичні концепції освіти.			2 год 4 год

Традиційні та інноваційні технології навчання у сучасній вищій школі	2 год		4 год
<i>Тема 6.</i> Зміст освіти у вищій школі та способи його реалізації. Форми та методи організації навчання у вищій школі		2 год	4 год
Сутність, мета, завдання, закономірності та принципи виховання молоді.	2 год		4 год
<i>Тема 7.</i> Процес, шляхи, засоби національного виховання студентів у вищій школі. Робота майбутнього викладача з вдосконалення педагогічної майстерності		2 год	6 год
Тема 7. Основи педагогічного менеджменту системі вищої освіти. Органи управління освітою у вищій школі. Особливості діяльності викладача.	2		4 год
<i>Тема 8.</i> Педагогічна майстерність викладача. Складові педагогічної майстерності.	2		4 год
ВСЬОГО	16	14	60

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни

Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	
Практичне заняття	15
Самостійна робота	15
Індивідуальне/творче завдання	20
Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

5. Ресурсне забезпечення

1. Актуальні проблеми розвитку вищої освіти: навч.-метод. посіб. /авторський колектив: Завгородня Т.К., Нагачевська З.І., Савчук Б.П., Стинська В.В., Стражнікова І.В., Єгорова І.В., Ковальчук В.М., Прокопів Л.М, Салига Н.М./ За заг. ред. В.Стинської, Л.Прокопів. Івано-Франківськ, 2021.

2. Головенкін В.П. Педагогіка вищої школи [Електронний ресурс] : підручник. 2-ге вид., переробл. і доповн. К. : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 290 с.
3. Завгородня Т., Стражнікова І. Проблеми педагогіки вищої школи: історія, сучасність, перспективи. Збірник наукових праць. Івано-Франківськ: «НАІР», 2018. 284 с.
4. Зайченко І. В. Педагогіка і методика навчання у вищій школі [Текст] : навч. посіб. К. : Ліра-К, 2021. 456 с.
5. Малофійк Ф. В. Дидактика новітньої школи навч. посіб. К. : Вид. дім «Слово», 2019. 632 с.
6. Нагаєв В.М. Педагогіка вищої школи: Навчальний посібник. Х.: «Стильна типографія», 2019. 267 с.
7. Педагогічні технології у неперервній професійній освіті: монографія / За ред. С. О. Сисоєвої. К. : ВІПОЛ, 2001. 502 с.
8. Подоляк Л.Г. Психологія вищої школи : підручник [5-е вид., стер.]. К. : Каравела, 2017. 360 с.
9. Про освіту: Закон України (Відомості Верховної Ради (ВВР)), URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
10. Про вищу освіту: Закон України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
11. Туркот Т. І. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. К. : Кондор, 2011. 628 с.
12. Концепція національно-патріотичного виховання дітей та молоді: наказ МОН України від 16.06.2015 р. URL: [pnpu.edu.ua > files > kpvdm16062015](http://pnpu.edu.ua/files/kpvdml6062015)
13. Концепція розвитку громадянської освіти. URL:[https://mon.gov.ua > app > media > gromadske-obgovorennya > 2018/01/18](https://mon.gov.ua/app/media/gromadske-obgovorennya/2018/01/18)
14. Методика навчання і наукових досліджень у вищій школі: навч. посіб. / За ред. С.У.Гончаренка, П.М.Олійника. Київ: Вища школа. 323 с.
15. Туркот Т.І. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. Київ: Кондор, 2011. 628 с.
16. Ушинський К. Д. Твори : у 6 т. К. : Рад. школа, 1952. Т. 1. 518 с.
17. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. [3-е вид., доп.]. – К. : Академвидав, 2020. 456 с.
18. Чепіль М. М., Дудник Н.З.. Педагогічні технології: навч. посіб. / М. М. Чепіль, Н – К. : Академвидав, 2019. 224 с. 20.
19. Навчально-інформаційний портал БІНПО: офіційний сайт: [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://binpo.com.ua>

Додаткова література

Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України [головний ред. В.Г. Кремень]. Київ: Юрінком Інтер, 2008. 1040 с.

Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В.О. Сухомлинського: офіційний сайт: [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://dnpb.gov.ua>

Закон України «Про вищу освіту»: [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>

Міністерство освіти і науки України: офіційний сайт: [Електронний ресурс]. Режим доступу: www.mon.gov.ua

Навчально-інформаційний портал БІНПО: офіційний сайт: [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://binpo.com.ua>

Додаткова література

1. Prokopiv L., etc. Research of the factor structure of the model of world view settings at a young age. Revista inclusiones. 2020. Vol.7. Número 3. P. 241–260. (Web of Science).ISSN 0719-4706. URL: <https://revistainclusiones.org/index.php/inclu/article/view/162>
2. Prokopiv, L. etc. (2021), Apoio social para a família à criança com deficiência é a ferramenta da política social da Ucrânia. Laplage Em Revista, 7(3), p.473-478. <https://doi.org/10.24115/S2446-62202021731333p.473-478>URL: file:///C:/Users/Вікторія/Downloads/1333-

Texto%20do%20Artigo-2259-2-10-20210826.pdf (Web of Science).

3. Bilavych H., Didukh I., Stynska V., Prokopiv L., Fedchyshyn N., Savchuk B., Fedoniuk L. Development of inclusive education in ukraine in the context of world trends. Wiadomości Lekarskie, V. LXXV, ISSUE 4. PART 1, April 2022. P. 891 – 899. WofS Prokopiv L., etc. Research of the factor structure of the model of world view settings at a young age. Revista inclusiones. 2020. Vol.7. Número 3. P. 241–260. (Web of Science).
4. Актуальні проблеми розвитку вищої освіти: навч.-метод. посіб. / Стинська В.В., Прокопів Л.М., Завгородня Т.К., Нагачевська З.І., Савчук Б.П., Стражнікова І.В., Єгорова І.В., Ковальчук В.М., Салига Н.М. [За заг. ред. В.Стинської, Л.Прокопів]. [Електронне видання]. Івано–Франківськ, 2021. С. 133-148; 148-166; 179-195. (др.арк.). (<https://kpibs.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/126/2021/09/Актуальні-проблеми-розвитку-вищої-освіти.pdf>)
5. Стинська В., Прокопів Л., Серман Л. Soft skills» у практиці підготовки майбутніх викладачів закладу вищої освіти. Гірська школа українських Карпат. 2021. № 24. С. 100– 104. <https://doi.org/10.15330/msuc.2021.24.100-103><https://scijournals.pnu.edu.ua/index.php/msuc/issue/view/266/92>
6. Чепіль М., Прокопів Л. Формування лідерських якостей майбутнього викладача закладу вищої освіти засобами командної діяльності. Актуальні питання гуманітарних наук. 2021. Вип 36, том 3, С. 356 -361 http://www.aphn-journal.in.ua/archive/36_2021/part_3/45.pdf
7. Стинська В., Прокопів Л. Технології формування лідера у процесі професійної підготовки викладача ЗВО. Освітні обрії. 2021, № 1(52). С. 119–123. URL:[https://ippo.if.ua/images/stories/Obrii_Osvi t_Zag/obrii1_21.pdf](https://ippo.if.ua/images/stories/Obrii_Osvi_t_Zag/obrii1_21.pdf)

6. Контактна інформація

Кафедра	педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика, м.Івано-Франківськ, вул.Бандери, 1, ауд.510. тел. (0342)570011. kstuparyka@pnu.edu.ua
Викладач (і)	к.пед.н., доц. Прокопів Любов Миклаївна
Гостьові лектори	Запрошені викладачі з закладів вищої освіти України.
Контактна інформація викладача	tetiana.zavgorodnia@pnu.edu.ua

7. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, щовизначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» https://pnu.edu.ua/положення-
--------------------------	---

	про-запобігання-плагіату.
Пропуски занять (відпрацювання)	Пропуски практичних занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку впродовж двох тижнів з дня пропуску. Відпрацювання занять відбувається у системі d-learn. URL: https://test-d-learn.pnu.edu.ua/teacher/course/list
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	Порядок та організація контролю знань студентів, зокрема умови пропуску занять (відпрацювання) допуску до підсумкового контролю визначаються «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». Не зараховуються.
Невідповідна поведінка під час заняття	недопустима
Додаткові бали	Визначаються відповідно до "Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ "Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника " https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf .
Неформальна освіта	Перезарахування результатів неформальної освіти здійснюється відповідно до Положення про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019 р., із внесеними змінами наказом № 80 від 12.02.2021 р.) URL: https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/02/neformalna_osvita.pdf . Можливість зарахування. Рекомендовані платформи PROMETHEUS, «УкрІНТЕІ», EDERA.

Викладач:

к.пед.н., доцент Прокопів Л.М..